

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

ថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ថ្ងៃនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាបានចេញ “សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ”លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួនប្រាំក្នុងសំណុំរឿង០០៤។ កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានចេញដីកាដោះស្រាយ (“ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ”) សម្រេចបញ្ជូន យីម ទិត្យ ទៅជំនុំជម្រះ ខណៈនៅថ្ងៃដដែលនោះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិក៏បានចេញដីកាលើងលែងការចោទប្រកាន់ប្រឆាំង យីម ទិត្យ (“ដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់”)។

សេចក្តីសម្រេចរួម៖ សម្រេចថាឯកច័ន្ទដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ

អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី (កថាខណ្ឌ ៣៩ កថាខណ្ឌ ៤១ និង កថាខណ្ឌ ៤៣) និង បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ យីម ទិត្យ ប្រឆាំងនឹងការចេញដីកាដោះស្រាយចំនួនពីរ (កថាខណ្ឌ ៤៥) អាចទទួលយកបាន។ ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ យីម ទិត្យ ប្រឆាំងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា មូលដ្ឋានទី២.២ មូលដ្ឋានទី៣ មូលដ្ឋានទី៤ និងមូលដ្ឋានទី៥ អាចទទួលយកបាន (កថាខណ្ឌ ៥៧-៦៦) និងបដិសេធមូលដ្ឋានដែលនៅសេសសល់ថាមិនអាចទទួលយកបាន (កថាខណ្ឌ ៦៧-៨៣)។

ជាបញ្ហាបឋម អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសន្និដ្ឋានថា ការចេញដីកាដោះស្រាយផ្ទុយគ្នាចំនួនពីរក្នុងពេលដំណាលគ្នារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត គឺខុសច្បាប់ ដែលរំលោភទៅលើក្របខណ្ឌគតិយុត្តនៃអ.វ.ត.ក (កថាខណ្ឌ ៨៤-១១៥)។

ដោយហេតុថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនអាចរកសំឡេងគាំទ្ររបស់ចៅក្រមយ៉ាងហោចណាស់ចំនួនបួនរូប ដើម្បីចេញសេចក្តីសម្រេចផ្អែកលើសំអាងហេតុអ្វីមួយលើអង្គសេចក្តី មតិយោបល់របស់សមាជិកផ្សេងៗគ្នានៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវបានភ្ជាប់មកជាមួយសាលដីកានេះ។ សាលដីកានេះបិទផ្លូវតវ៉ា (កថាខណ្ឌ ១១៦ ទំព័រ ៦៩)។

យោបល់ចៅក្រមជាតិ

ដោយរក្សាដល់គោលបំណងជាមូលដ្ឋានរបស់ អ.វ.ត.ក ក្នុងការជំនុំជម្រះមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតនោះ ចៅក្រមជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ពិចារណាលើពាក្យថា អ.វ.ត.ក គឺជាតុលាការពិសេសដែលមាននីតិវិធីចោទប្រកាន់ និងនីតិវិធីផ្លូវតុលាការ ដោយឡែក ហើយថា ពុំមានបុគ្គលណាផ្សេងនៅសេសសល់ ដែលត្រូវយកមកចោទប្រកាន់ និងកាត់សេចក្តី នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក (កថាខណ្ឌ ១១៧-១២៣, ១២៥-១២៩) នោះទេ។ ចៅក្រមជាតិពិចារណាបន្ថែម ទៀតថាការស៊ើបអង្កេតបឋមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ត្រូវបានធ្វើឡើងជាឯកត្តាភាគីហើយ ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិពុំបានដឹងនោះ នាំឱ្យមានអនិច្ចាសក្ខលភាពចំពោះសំណុំរឿងនេះទាំងមូល (កថាខណ្ឌ ១៣០)។

ទោះបីចៅក្រមជាតិសន្និដ្ឋានថា ការចេញដីកាដោះស្រាយពីរផ្ទុយគ្នា គឺខុសច្បាប់ក៏ដោយ ក៏ ចៅក្រមជាតិបានសម្រេចថា យីម ទិត្យ មិនស្ថិតក្នុងយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់តុលាការនេះទេ ហើយការលើក លែងចោទប្រកាន់លើសំណុំរឿងនេះ គឺជាការត្រឹមត្រូវ។ ហេតុនេះ ចៅក្រមជាតិបានសន្និដ្ឋានបិទសំណុំ រឿង ០០៤ ប្រឆាំង យីម ទិត្យ ដោយបញ្ជូនសំណុំរឿងនេះទៅតម្កល់ទុកក្នុងបណ្ណសារ (កថាខណ្ឌ ១៣១)។

យោបល់ចៅក្រមអន្តរជាតិ

ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ យីម ទិត្យ ប្រឆាំងដីកាដោះស្រាយចំនួនពីរ ដោយយល់ឃើញថា មិនបានរំលោភលើគោលការណ៍វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ ឬសិទ្ធិទទួលបានការ ជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌នោះ ចៅក្រមអន្តរជាតិមិនព្រមបដិសេធដីកាដោះស្រាយផ្ទុយគ្នាទាំងពីរ ដោយ ផ្អែកលើមូលដ្ឋានអនិច្ចាសក្ខលភាពនៃការចេញដីកាទាំងពីរនេះឡើយ (កថាខណ្ឌ ១៦១-១៦៧)។ ចៅក្រមអន្តរជាតិ បានសន្និដ្ឋានថា ដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ពុំមានមូលដ្ឋានគតិយុត្តិ និងទុកជាមោឃៈ។ ចៅក្រមអន្តរ ជាតិបង្ហាញសំអាងហេតុថា ប្រការនេះបានរំលោភទៅលើគោលការណ៍បន្តកិច្ចស៊ើបសួរ និងការចោទ ប្រកាន់ ដែលបញ្ញត្តិអំពីការខ្វែងយោបល់គ្នារវាងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (កថាខណ្ឌ ១៦៨-១៧៧)។ ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះមានសុពលភាព ទោះបីជាមានការព្រមព្រៀងគ្នាដោយកំហុសផ្តងរបស់សហ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ក្នុងការចេញដីកាដោះស្រាយចំនួនពីរក្នុងពេលដំណាលគ្នាក៏ដោយ ដោយហេតុថា ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះអនុលោមទៅតាមក្របខណ្ឌគតិយុត្តិរបស់ អ.វ.ត.ក។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះត្រូវ បានបដិសេធ (កថាខណ្ឌ ១៧២, ១៧៥-១៧៧)។

ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ យីម ទិត្យ ប្រឆាំងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ដោយសន្និដ្ឋានថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិពុំមានកំហុសក្នុងការសន្និដ្ឋានថា យីម ទិត្យ ស្ថិតក្នុងចំណោមជន

ទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត និងស្ថិតក្រោមយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក (កថាខណ្ឌ ១៧៨-៤៧៦) ចៅក្រមអន្តរជាតិបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ និងសម្រេចតម្កល់ទុកជាបានការចំពោះដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ (កថាខណ្ឌ ៤៧៧-៤៧៨ ទំព័រ ៣១៣)។

ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ចៅក្រមអន្តរជាតិបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ដោយហេតុថាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះពុំបានបង្ហាញនូវកំហុស ផ្តងណាមួយឡើយ (កថាខណ្ឌ ៤៩០-៤៩៧)។ ចៅក្រមអន្តរជាតិប្រកាសថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីប្រឆាំងនឹងដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ ត្រូវចាត់ទុកជាអាសាបង់ ដោយហេតុថាដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ត្រូវបានទុកជាមោឃៈ (កថាខណ្ឌ ៥១០, ៥១៥)។

ជាសេចក្តីសន្និដ្ឋានចុងក្រោយ ចៅក្រមអន្តរជាតិសន្និដ្ឋានថា អនុលោមតាមវិធាន៧៧(១៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ក្នុងករណីមិនអាចរកបានសំឡេងភាគច្រើនតាមការតម្រូវដើម្បីបដិសេធដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះនោះទេ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងត្រូវទទួលយកដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ និងអនុលោមតាមវិធាន៧៧(១៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវបន្តកិច្ចនីតិវិធីស្របតាមសេចក្តីពិចារណា (កថាខណ្ឌ ៥២២-៥២៣)។

លើសពីនេះទៀត ចៅក្រមអន្តរជាតិបានសន្និដ្ឋានថា អង្គហេតុព្រហ្មទណ្ឌដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង សំណុំរឿង០០៤ ស្នើឱ្យមានការពិចារណាជាបន្ទាន់ទៅលើការចោទប្រកាន់ធ្ងន់ធ្ងរនានាទាក់ទងនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់អាជ្ញាធរតុលាការកម្ពុជា ក្នុងនោះរួមមានកាតព្វកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា អនុលោមតាម មាត្រា VI នៃអនុសញ្ញាស្តីពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ (កថាខណ្ឌ ៥២៤-៥៣៩)។

សាលដីការរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះមានដាក់ផ្សាយនៅលើគេហទំព័រ៖
https://eccc.gov.kh/sites/default/files/documents/courtdoc/%5Bdate-in-tz%5D/D381_45_KH.PDF

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទង៖
លោក នេត្រ ភក្រា
ប្រធានផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈ និងជាអ្នកនាំពាក្យ
ទូរស័ព្ទ៖ +៨៥៥ (០) ១២ ៤៨៨ ១៥៦
អ៊ីមែល៖ neth.pheaktra@eccc.gov.kh

